

NY MUSIK

i samarbete med

Conseil des arts
et des lettres

Québec

Lars Hallnäs

– vid den stilla blicken åter sig vänja

...am stillen blicke sich üben (IV) (2013) – uruppförande

—paus—

...am stillen blicke sich üben (V) (2013) – uruppförande

Quatuor Bozzini

Mira Benjamin, Clemens Merkel – violin

Stéphanie Bozzini – viola, Isabelle Bozzini – cello

Torsdagen den 6 februari 2014, kl. 19.00

Caroli kyrka, Borås

Lars Hallnäs (f. 1950) skapar en musik som å ena sidan kännetecknas av stor skönhet – sinnlig, ofta med ett längtansfullt, tillbakablickande drag. Å andra sidan är den kalkylerad, saklig, kärv. Ett genomgående drag tycks vara en strävan efter renhet. Det är en sparsmakad, ibland nästintill asketisk musik.

Hallnäs framstår som en uttalad problemlösare, som i kompositionsarbetet radar upp intrikata, formella problem. Härigenom försäkrar han sig om en saklig, distanse-rad attityd, som balanserar mot draget av lätt sentimentalt skillingtryck. Musiken lever i denna spänning mellan det abstrakta och det melodiska. Samma spänning återspeglar sig även i valet av material och arbetsmetod.

Hallnäs musik är i grunden tonal, men den tonala grunden fungerar enbart som ett underliggande material och de konstruktioner han reser på den byggs upp med hjälp av en viss typ av symmetrigrupper. Till skillnad från tonaliteten är tekniken alltså strikt symmetrisk till sin natur. Det är brytningen däremellan som fascinerar honom, en brytning som han menar beror på hur vi uppfattar den musikaliska traditionen, på de strukturer vi av hävd förväntar oss av ett tonalt material. Han skriver:

...am stillen blicke sich üben är en tänkt serie om tio stråkkvartetter som alla utgår ifrån en fras i Friedrich Hölderlins dikt ”Patmos”:

*Men såsom då
från svällande ögonbrynen
en ovärldslig,
milt lysande kraft ur heliga skriften faller,
så må i glädje över nåden de
vid den stilla blicken sig vänja.*

(Övers. Erik Blomberg)

Som när man stannar upp och försöker se efter, tänka efter... här krävs övning.

Kvartetterna har sitt ursprung i studier i polyfonins mysterium och speglar alla på olika sätt en och samma polyfona konstruktion. Musikaliska studier och samtidigt meditationer över detta att vid den stilla blicken sig vänja.

Varje kvartett består av 24 satser av varierande längd – från bara en eller två takter upp till ett par minuter. Mönstret som dessa satslängder bildar är den spegel i vilken alla kvartettens konstruktioner speglar sig.